

**TUYÊN TRUYỀN, PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT VỀ PHÒNG, CHỐNG THAM NHŨNG
TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG BÌNH**

Mai Đức Nghĩa

*Trưởng phòng Thanh tra phòng, chống tham nhũng
Thanh tra tỉnh Quảng Bình*

Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật (TTPBGD) pháp luật về phòng chống tham nhũng (PCTN) là một trong những nội dung quan trọng của công tác PCTN. Thời gian qua, qua hoạt động thanh tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo, phòng, chống tham nhũng, Thanh tra tỉnh không chỉ phát hiện xử lý kịp thời các hành vi tiêu cực, sai phạm, tham nhũng, mà còn góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật nói chung và TTPBGD pháp luật về PCTN nói riêng.

Trong những năm qua, cùng với sự quyết tâm và ý thức trách nhiệm cao của cả hệ thống chính trị, các cấp, các ngành, đặc biệt là vai trò của quần chúng nhân dân, công tác TTPBGD pháp luật về PCTN trên địa bàn tỉnh đã có những chuyển biến tích cực cả về nhận thức và hành động. Cán bộ, công chức cơ bản có ý thức rèn luyện, nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống, nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, góp phần vào sự ổn định và phát triển kinh tế - xã hội, củng cố vững chắc quốc phòng, an ninh. Trên một số lĩnh vực, tham nhũng đã từng bước được kiểm chế. Đặc biệt, tình trạng nhũng nhiễu, gây phiền hà cho người dân và doanh nghiệp được kiểm soát. Có được kết quả đó là nhờ cấp ủy, chính quyền các cấp, các ngành đã tổ chức triển khai và duy trì có hiệu quả công tác TTPBGD pháp luật về PCTN rộng rãi trong cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân.

Các cấp, các ngành đã tăng cường, siết chặt kỷ luật, kỷ cương, rà soát, sửa đổi, bổ sung một số quy định về chế độ, định mức, tiêu chuẩn, thực hiện công khai, minh bạch trong thực hiện chức năng, nhiệm vụ, đặc biệt là việc đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính để phòng ngừa tham nhũng, như: công khai, minh bạch trong hoạt động; minh bạch tài sản, thu nhập... Việc kiểm tra, thanh tra, giám sát được quan tâm, từng bước nâng cao hiệu quả công tác PCTN. Qua hoạt động, thanh tra, kiểm tra, tiếp công dân, giải quyết khiếu nại tố cáo, các vụ việc tiêu cực, sai phạm, tham nhũng đã được phát hiện và xử lý nghiêm minh theo quy định của pháp luật, có tác dụng răn đe, giáo dục và phòng ngừa chung, được cán bộ, đảng viên và nhân dân đồng tình ủng hộ, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Tuy nhiên, qua hoạt động thanh tra cũng cho thấy một số tồn tại, hạn chế nhất định. Nhận thức, trách nhiệm và quyết tâm của người đứng đầu trong công tác TTPBGD pháp luật, cũng như trong công tác PCTN, lãng phí ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương còn chưa cao; vẫn có không ít cán bộ, đảng viên thiếu tu dưỡng, rèn luyện đạo đức lối sống, suy thoái, có những hành vi nhũng nhiễu, có biểu hiện tiêu cực, tham nhũng. Công tác TTPBGD pháp luật về PCTN chỉ mới tập

trung chủ yếu vào đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức. Nội dung, hình thức tuyên truyền chưa thật sự, phong phú, đa dạng, phù hợp. Việc triển khai thực hiện các các giải pháp phòng ngừa tham nhũng ở một số cơ quan, đơn vị, địa phương chưa nghiêm túc, dẫn đến hiệu quả thấp. Công tác tự kiểm tra, phát hiện tham nhũng trong nội bộ cơ quan, đơn vị, địa phương nhìn chung vẫn còn yếu, chưa có giải pháp khắc phục, vì vậy cho đến nay, vẫn chưa tự phát hiện được trường hợp nào. Thậm chí, có không ít đơn vị, địa phương chưa thật chủ động trong việc nắm bắt tình hình, phát hiện hành vi tham nhũng trong đơn vị, địa phương quản lý

Nhằm tạo sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật về PCTN, xây dựng đạo đức, lối sống liêm chính trong cán bộ công chức, viên chức và Nhân dân; đưa công tác TTPBGD pháp luật về PCTN thành việc làm thường xuyên, đi vào chiều sâu, thiết thực có hiệu quả, góp phần tích cực trong công tác đấu tranh chống tham nhũng trên địa bàn tỉnh, ngày 11 tháng 7 năm 2019, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 861/QĐ-TTg phê duyệt Đề án “*Tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về phòng, chống tham nhũng giai đoạn 2019-2021*” (gọi tắt là Đề án). Ở Quảng Bình ngày 04 tháng 9 năm 2019, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 1440/KH-UBND về việc triển khai Đề án với mục đích nhằm triển khai kịp thời, thống nhất, đồng bộ và thực hiện có hiệu quả; xác định rõ trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân, công dân trong việc đấu tranh PCTN, góp phần tăng cường trách nhiệm của các cơ quan nhà nước, công chức, viên chức trong quá trình thực thi công vụ.

Để triển khai có hiệu quả Đề án, nhằm đưa các quy định của pháp luật về PCTN vào cuộc sống, nâng cao nhận thức PCTN trong cán bộ, công chức, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân, thiết nghĩ các cấp, các ngành, địa phương, đơn vị cần thực hiện các giải pháp sau:

Một là, trên cơ sở đặc điểm tình hình của cơ quan, đơn vị, địa phương, cần tiến hành đồng thời việc thực hiện nhiệm vụ chính trị được giao gắn việc thực hiện đồng bộ các văn bản chỉ đạo của Trung ương, của tỉnh về PCTN; đặc biệt, người đứng đầu phải đề cao trách nhiệm nêu gương, gương mẫu thực hiện và tăng cường trách nhiệm trong công tác chỉ đạo, điều hành, kiểm tra, thanh tra việc thực hiện TTPBGD pháp luật về PCTN; cần ban hành tiêu chí đánh giá cụ thể để xác định và xử lý trách nhiệm của người đứng đầu trong chỉ đạo việc thực hiện TTPBGD pháp luật về PCTN.

Hai là, tiếp tục củng cố, kiện toàn Hội đồng phối hợp phổ biến, giáo dục pháp luật cấp tỉnh, cấp huyện, ngành; tăng cường xây dựng đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật vững mạnh cả về số lượng, chất lượng, có phẩm chất chính trị, trình độ chuyên môn vững vàng, có kỹ năng truyền đạt, am hiểu pháp luật và kiến thức xã hội nhằm đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Ba là, tăng cường tổ chức các lớp tập huấn kiến thức pháp luật, kỹ năng, nghiệp vụ PBGD pháp luật cho đội ngũ báo cáo viên và tuyên truyền viên pháp luật nhằm nâng cao tinh thần trách nhiệm của đội ngũ này trong thực hiện nhiệm vụ. Thường xuyên cung cấp tài liệu hướng dẫn nghiệp vụ, tài liệu pháp luật cho đội ngũ này nhằm tạo thuận lợi cho công tác TTPBGD pháp luật.

Bốn là, nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền, phản ánh kịp thời, sinh động các hoạt động của các cấp, các ngành, đơn vị trên các phương tiện thông tin đại chúng. Chủ động, tích cực tuyên truyền, đấu tranh, phản bác các luận điệu, quan điểm sai trái, thù địch; xử lý sai phạm đối với việc quản lý, cung cấp thông tin và những hành vi lợi dụng việc thông tin, tuyên truyền về PCTN để đưa tin sai trái, vu khống, xuyên tạc, gây mất đoàn kết nội bộ, gây phức tạp tình hình an ninh trật tự trên địa bàn tỉnh. Đổi mới mạnh mẽ nội dung TTPBGD pháp luật về PCTN theo hướng kết hợp tuyên truyền chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, tư tưởng Hồ Chí Minh về PCTN với giáo dục đạo đức liêm chính, trách nhiệm nêu gương của cán bộ, công chức, viên chức; tập trung vào các điểm mới của Luật PCTN năm 2018; chú trọng các hiện tượng, vấn đề liên quan đến tham nhũng và PCTN mà dư luận xã hội quan tâm hoặc cần định hướng dư luận. Các hình thức tuyên truyền phải bảo đảm tính đa dạng, linh hoạt, sáng tạo, hấp dẫn, hiệu quả, có trọng tâm, trọng điểm, phù hợp với đối tượng, địa bàn, lĩnh vực; chú trọng đối tượng đặc thù; đáp ứng nhiệm vụ chính trị và nhu cầu xã hội để tạo đồng thuận trong thực hiện.

Năm là, cấp ủy, UBND các cấp, các ngành cần chỉ đạo các cơ quan, đơn vị địa phương đẩy mạnh TTPBGD pháp luật về PCTN và đưa nội dung PCTN vào giảng dạy tại các cơ sở giáo dục, đào tạo theo Chỉ thị số 10/CT-TTg ngày 12/6/2013 của Thủ tướng Chính phủ, Kế hoạch số 1107/KH-UBND ngày 24/9/2013 của UBND tỉnh về triển khai thực hiện Chỉ thị số 10/CT-TTg của Thủ tướng Chính phủ, gắn với việc thực hiện Nghị quyết của Hội nghị lần thứ 4 (khóa XII) ngày 30 tháng 10 năm 2016 của Ban chấp hành Trung ương Đảng về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ và Chỉ thị 05-CT/TW ngày 15 tháng 5 năm 2016 của Bộ Chính trị về “Đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Triển khai thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả Quy định số 65-QĐ/TW ngày 3 tháng 02 năm 2017 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về chỉ đạo định hướng cung cấp thông tin tuyên truyền PCTN; kịp thời chỉ đạo, định hướng cung cấp các quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước về PCTN, nhất là các thông tin được dư luận đặc biệt quan tâm. Tiếp tục phổ biến, quán triệt nội dung Luật PCTN năm 2018; Luật Thực hành tiết kiệm, chống lãng phí, Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017); Luật Khiếu nại năm 2011, Luật Tố cáo năm

2018; Luật Tiếp cận thông tin năm 2016; Luật Tiếp công dân năm 2013; Chỉ thị số 50-CT/TW ngày 07/12/2015 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phát hiện, xử lý vụ việc, vụ án tham nhũng; Chỉ thị số 27-CT/TW ngày 10/01/2019 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác bảo vệ người phát hiện, tố giác, người đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực...; các văn bản quy phạm pháp luật về đầu tư kinh doanh, đất đai, đấu giá, đấu thầu, dân chủ cơ sở, các quy định về cải cách hành chính và kiểm soát thủ tục hành chính,... cho mọi đối tượng.

Sáu là, tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, điều tra, truy tố, xét xử trong việc phòng ngừa, phát hiện, xử lý kiên quyết, kịp thời các hành vi tham nhũng, thu hồi triệt để tài sản của Nhà nước, tập thể, cá nhân bị chiếm đoạt và thất thoát.

Bảy là, chỉ đạo công tác đấu tranh, phản bác những luận điệu của các thế lực thù địch tuyên truyền vu cáo, xuyên tạc về tình trạng tham nhũng và công tác đấu tranh về PCTN của Đảng, Nhà nước nhằm chống phá cách mạng Việt Nam, làm suy giảm lòng tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước.

Tám là, các cơ quan, đơn vị, địa phương tiếp tục xây dựng và tổ chức thực hiện công khai, minh bạch trong các hoạt động như: Công khai các nội quy, quy chế; công khai quy hoạch, kế hoạch quản lý, sử dụng đất; công khai tài chính; công khai đấu thầu các công trình, dự án có nguồn vốn đầu tư từ ngân sách nhà nước; công khai quy trình, thủ tục, thời gian giải quyết công việc; công khai thủ tục hành chính,... trên các phương tiện thông tin đại chúng, trên các trang thông tin điện tử của cơ quan, đơn vị, địa phương, niêm yết tại nơi làm việc, cung cấp số điện thoại đường dây nóng tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ và Nhân dân tham gia quản lý, giám sát. Các sở, ban, ngành, đoàn thể cấp tỉnh; các huyện, thị xã, thành phố bố trí cán bộ, công chức thanh tra, thanh tra viên làm công tác theo dõi, tổng hợp, báo cáo nhằm tham mưu Lãnh đạo về công tác TTPBGD pháp luật về PCTN.

Chín là, cần xây dựng cơ chế khen thưởng, khuyến khích và biểu dương kịp thời các đơn vị, địa phương và các cá nhân có các sáng kiến, giải pháp tổ chức TTPBGD pháp luật về PCTN sát thực, cụ thể đem lại hiệu quả cao trong cộng đồng, cơ quan, đơn vị; đồng thời nhân rộng các cách làm hay, điển hình./.